

تاریخ مدن ایران

آثار باستانی پارسه

جاسکر تیس

ترجمه: ایران نعت

سرشناسه: کرتیس، جان، ۱۹۴۶م، Curtis: John

عنوان و نام پدیدآور: تاریخ تمدن ایران/جان کرتیس؛ ترجمه ایران نعمتی؛ ویراستار عباس شادلو

مشخصات نشر: تهران؛ وزرا؛ ۱۳۹۰

مشخصات ظاهری: ۱۳۶ صفحه مصور، بخش رنگی

شابک: جلد ۱، ۶-۴-۰ - ۶۳۲۳ - ۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: ancient persia

جلد ۱: آثار باستانی پارسه

موضوع: ایران، آثار تاریخی

موضوع: ایران، تاریخ، پیش از اسلام

شناسه افزوده: نعمتی، ایران، ۱۳۶۲، مترجم.

شناسه محلی: شادلو، عباس؛ ویراستار

رده‌بندی کنگره: ۳۹۰.۲۰۳/ک ۳۳/ DSR

رده‌بندی دیویی: ۹۵۵.۰۰۳۳

شماره کتابشناسی ملی: ۲۴۶۰۰۴

نشر وزرا

تاریخ تمدن ایران

آثار باستانی پارسه

فروست اول

جان کرتیس

موزه بریتانیا

ترجمه: ایران نعمتی

ویراستار: عباس شادلو

ناشر: وزرا، چاپ اول: ۱۳۹۱؛ تیراژ: ۱۱۰۰ نسخه

طرح روی جلد: فرشید خالقی

ناظر فنی: معصومه میرزایی

قیمت جلد ۱: ۷۰۰۰۰ ریال

کلیه حقوق این اثر متعلق به نشر وزرا و اقتباس با ذکر منبع بلامانع می باشد.

شابک: ۶-۴-۰ - ۶۳۲۳ - ۶۰۰-۹۷۸

نشر وزرا، تلفن ۰۹۱۲۸۰۶۲۰۵۴

تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۸۳۳۹۷۰۲

پست الکترونیکی: asvozara@gmail.com

تهران ۱۳۹۱

فهرست

صفحه	عنوان
۶	پیش‌گفت
۷	یادداشت مترجم
۹	فصل اول: سرزمین ایران
۱۳	فصل دوم: ایران پیش از اسلام
۲۱	فصل سوم: عیال
۳۱	فصل چهارم: عصر هجرت
۴۵	فصل پنجم: مفرغ‌های کورستان
۵۵	فصل ششم: مادها و پارسیان
۸۹	فصل هفتم: گنجینه امودریا
۹۹	فصل هشتم: از اسکندر تا اسلام
۱۲۵	فصل نهم: اکتشافات در پارسه کهن
۱۳۵	پادشاهان ایران از ۵۵۰ پیش از میلاد تا ۶۵۱

پیشگفتار

این کتاب صرفاً شامل مجموعه آثار باستانی ایرانی موجود در موزه بریتانیا است و به همین دلیل تمامی تصاویر اشیاء آن متعلق به این موزه می‌باشد. با این حال، امید می‌رود که کتاب حاضر پیش درآمدی دقیق از هنر، باستان‌شناسی و تاریخ پارسه‌ی کهن برای علاقه‌مندان به این فرهنگ باشکوه و همچنین آنان که قصد بازدید از ایران را دارند فراهم نماید.

در این ویرایش فرصتی پیش آمد تا بعضی از اشتباهات نسخه پیشین را تصحیح، به چند یافته و دیدگاه جدید ارجاع و چند باگراف را که نیاز به ویرایش داشت اصلاح کنیم.

در تدوین نسخه‌ی اول این کتاب جرجینا هرمن و مایکل رول کمک‌های شایانی کردند. آن زمان چهار تور با موزه بریتانیا به ایران رفتیم. از بازدید این آثار و گفتگو درباره آنها با اعضای آن گروه‌ها سود بسیاری بردم. همچنین از طریق پروانه متعلق مسئول تور پاسارگاد مطالب بسیاری درباره ایران آموختم. همچنین در تدوین این کتاب همسرم ویستا سرخوش کرتیس کمک شایانی کرد و پیشنهادات ارزشمندی داد. باریلار ویتور شماری از نقش‌ها را داخل موزه را گرفت، آناسی رایت تهیه نقشه‌ها را به عهده داشت، و کارولین جونز همواره در دستار من مددکارمان و با کفایت آنرا انجام داده است.

موزه بریتانیا بعد از چاپ نسخه دوم این کتاب در سال ۲۰۰۵ نمایشگاه ویژه‌ای درباره دوره هخامنشیان ایران با نام «امپراطوری فراموش شده» پارسه کهن» برگزار کرد. اشیاء این نمایشگاه از موزه ملی تهران و موزه لوور پاریس امانت گرفته شدند. اشیاء خود مجموعه موزه بریتانیا این نمایشگاه را تکمیل کرد. این نمایشگاه ویژه، علاقمندان بسیاری را به خود جلب کرد و بازدید کنندگان بسیاری در آن شرکت کردند. مایه خوشوقتی است که به دنبال این موزه، وحید و مریم الق بند نمایشگاه دائمی جدیدی درباره‌ی ایران کهن به یاد رحیم ایروانی برپا کردند. متعلق به گالری اسنیت جان سیمسون است که در ژوئن ۲۰۰۷ افتتاح گردید. بسیاری از تصویر اشیاء این کتاب در این گالری موجود است.

جان کرتیس

یادداشت مترجم

تاریخ سرگذشت انسان‌هایی است که در طی قرون متمادی پا به عرصه‌ی ظهور نهاده و هر یک به میزان قدرت خود منشاء اثراتی در محیط زندگی خود بوده‌اند. گاه بزرگانی با صلابت و شجاعت یا با رویکرد دلائل‌شان در کسوت رهبری جهانی رخ نموده، از خود خاطره‌ای جاودان به یادگار گزاردند.

هخامنشیان، اشکانیان و ساسانیان سه سلسله تأثیرگذار در تاریخ قبل از اسلام ایران هستند. فارغ از تقدما و قصه‌های افسانه‌ای ایرانان در دوره این سلسله‌ها بهترین‌ها و اولین‌ها در زمان خود بوده‌اند و مجد و عظمت ایران در این دوران برای همیشه اسطوره گشت بطوریکه به مدت مدیدی الگویی دست نیافتنی برای دیگر قدرت‌های آن روزگار بود.

عدم وابستگی، شجاعت، جنگ‌جویی و اتحاد مردم ایران در برابر دشمن در آن هنگام دست مایه افتخارات آنها بود، و همه اینها در سایه رهبری متحد ایرانی محقق شد، چنانکه نام برخی از این رهبران به سان نام این سلسله‌ها تاکنون تر همان افتخار و غرور هر ایرانی غیرتمند است.

نویسنده کتاب حاضر نیز به واسطه آوازه‌ی نام ایران باستان دست به کار کاوش و تحقیق شده است. با تمام احترام به کار تحقیقی ایشان نکته مهم آنکه ایشان بدون هیچگونه حس وطن دوستی نسبت به ایران و ایرانیان این اثر را پدید آورده، و تنها گریزی و جاذبه تمدن متعالی این مرز و بوم محرک وی بوده است و این وظیفه هر ایرانی فرهیخته‌ای را در شناساندن ایران به جهانیان سنگین‌تر می‌کند. اکنون ما به عنوان وارثان افتخارات این مرزوبوم، باید رسالت تاریخی خود را به انجام رسانده و همچون گذشتگان افتخارآفرین‌مان در مسیر رشد و تعالی قدم برداریم و هر روز بیشتر در جهت آبادانی این سرزمین و خدمت به مردم خداجوی آن تلاش کنیم. نیاکان ما اولین‌ها را با حداقل‌ها ایجاد کردند پس ادامه مسیر آنها آنچنان سخت نمی‌نماید، کافی است با اراده سوار بر با توکل برخداوند راه آنان که همان راه عزت و سربلندی ایران بوده است را ادامه دهیم تا آیندگان سراسیمه نباشد که در این راه موفقیت قرین‌مان باشد.

ایران معتمد

تابستان ۱۳۹۰

فرهنگ و تمدن یک ملت شناسنامه و معرف ارزشهای مردم آن است. تمدن ایران همسنگ قدمت اش دارای شهرت و اعتباری جهانی است. میراث فرهنگی برآمده از تمدن ایرانی جزء اثرگذارترین میراث بشری است که قرن‌ها نه تنها در سرزمین‌های اطراف که تا دور دست‌ها تأثیرگذار بوده است. شناختن و شناساندن چنین تمدن عظیمی وظیفه‌ای است بس خطیر که هر ایرانی فرهیخته و علاقه‌مند به تاریخ این مرز و بوم برعهده دارد. نیاز به انجام این وظیفه در داخل و بخصوص خارج کشور امروزه در کشاکش‌های فرهنگ‌ها و تمدن‌ها بیش از پیش احساس می‌شود. در دنیایی که از غلبه فرهنگ و تمدن یک تاز اصول دموکراسی سوغات ناآشنا مغرب زمین سخن گفته می‌شود و در جایی که امکانات و سرمایه‌های عظیم قدرت‌های مسلط جهان در جهت ترویج و قبولاندن فرهنگ غرب با همه نقاط ضعف‌اش، پیکار گرفته می‌شود ترویج تمدن بزرگ، پرافتخار و کهن ایران زمین به عنوان فرهنگی غنی و پربار که از محدود دستاوردهای کهن بشری است امری ضروری و بلکه حیاتی می‌نماید. فرهنگ غنی ایران چه قبل و چه پس از اسلام می‌تواند همواره چون بدیلی قدرتمند، هم‌اورد فرهنگ مغرب زمین باشد. گرچه فرهنگ مغرب زمین را فرهنگی یکسره نامطلوب و مهاجم نمی‌دانیم و بر مفهوم تبادل فرهنگی اعتقاد داریم اما ادعای جهان فرهنگ لیبرال دموکراسی بر جهان و برتری آن در مقابل فرهنگ ایرانی و اسلامی را بی‌اوزش و ناطیف تلخ روزگار به شمار می‌آوریم.

نشر وزراء فراخور بضاعت و امکانات خود در صدد جمعیت با نشر سری کتاب‌هایی با عنوان «تاریخ تمدن ایران» هر چند ناچیز قدمی در راه شناساندن این فرهنگ عظیم‌دار و این دستاورد بزرگ بشری بردارد. این سری کتاب‌ها که تاکنون چاپ شش مجلد از آن قلم گرفته‌اند است به تاریخ و تمدن و آثار و ابنیه دوران قبل از اسلام می‌پردازد و امید است به یاری خداوند در ادامه این راه توفیق پرداختن به دوران تاریخی پس از آن یعنی دوران اسلامی را بیابیم. امید است این سعی ناچیز قبول افتد.

عباس صادقی

مهرماه ۹۰